

РЕШЕНИЕ

№ 512

гр. Варна, 27.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Деница Добрева

при участието на секретаря Мария Д. Манолова
като разглежда докладваното от Деница Добрева Търговско дело №
20223100900737 по описа за 2022 година

за да се произнесе, съдът съобрази следното:

Производството е образувано по обективно съединени иски, предявени от Т. К. Т., ЕГН ***** от гр.Варна, ул.”Злетово” № 41 срещу ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”Симеоновско шосе” 67А, за заплащане на обезщетение по застраховка „гражданска отговорност“ за претърпени вреди от ПТП, причинено на 12.09.2020г. на кръстовище за с. Тънково и к.к. Слънчев бряг от водач – застрахован за управление на лек автомобил марка "БМВ" модел "525 Д" с регистрационен № *****, както следва: както следва:

160 000 лв., частичен иск от целия в размер на 350 000 лева като справедлива компенсация за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания поради комбинирано телесно увреждане-политравма, изразяващо се в ретроперитонеален хематом с руптура на тънките черва, частична лезия на перитонеум, масивен хематом на корена на тънкото черво и панкреаса, инфаркт на слезката, разкъсване на мезентериум, фрактура на дясна раменна кост, фрактура на двете предлакътници и лезия на десен карпо-радиален флексор, емоционален стрес, и психически дискомфорт поради непълноценен начин на живот, ведно със законната лихва върху главницата считано от 02.06.22г. за първоначално предявения размер от 120 000 лева преди изменението, а за увеличения размер (40 000 лева) от датата на съдебно заседание в което е допуснато изменението-08.11.2023г. до окончателното изплащане на задължението;

21 330,77 лв., като обезщетение за понесени имуществени вреди, от които 17330,77 лева изразяващи се в платени разходи за медицински услуги, медикаменти и медицински стоки по проведено лечение и сумата от 4000 лева- стойност на тотално увредено МПС мотоциклет марка "Хонда" модел "Хорнет ПЦ36" с регистрационен №*****, както и законната лихва върху тези главници, считано от 02.06.22г. до окончателно изплащане на претендираните суми.

Ищецът, чрез пълномощника си адв. С. е основал претенцията си на твърдения,

че водачът Гергана А.ова Т.а, застрахована за управление на на "БМВ" модел "525 Д" с регистрационен № ***** на 12.09.2020г., около 13:25 часа, в землището на гр. Несебър, на път I-9, в зоната на 202-ри километър, на кръстовище за с. Тънково и к.к. Слънчев бряг, регулирано със светофарна уредба, нарушила правилата за движение, изискващи съобразяване със сигналите на длъжностните лица, упълномощени да регулират или да контролират движението по пътищата, както и със светлинните сигнали, с пътните знаци и с пътната маркировка, като навлязла в кръстовище на при червен сигнал на светофарната уредба (чл. 6 от ЗДвП вр. с чл. 31, ал.7, т.1 от ПП на ЗДвП), при което извършвайки маневра „завой наляво“ с посока на движение от гр. Несебър към с. Тънково причинила пътнотранспортно произшествие с движещият се в посока от гр. Варна към гр. Бургас мотоциклет марка "Хонда" модел "Хорнет ПЦ36" с регистрационен № ***** и по непредпазливост причинила на Т. К. Т. тежка телесна повреда – политравма, изразяваща се в ретроперитонеален хематом с руптура на тънки черва, довел до извършване на оперативна интервенция по витални показатели, като увреждането се квалифицира като постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота.

Телесните увреждания са били диагностицирани непосредствено след ПТП в УМБАЛ-Бургас АД, където ищецът е приет по спешност, и претърпял на 12.09.2020г. животоспасяваща операция чрез тотална медианна лапаротомия и ревизия на корема. По-късно постъпил на лечение в отделението по ортопедия на същата болница, където на 07.10.2020г. претърпял операция на горните крайници. След изписването провел дълъг курс на възстановяване и рехабилитация с променлив резултат и допълнителни оперативни интервенции- на 15.03.2021г. за отстраняване на три от дисталните заключващи винтове на плаката; на 1.07.2021г. за отстраняване на остеосинтезен имплант поради силни болки и ограничение в движението; на 13.10.2021г. отново за отстраняване на реконструктивна плака от дясна предмишница и плака за радиус от лява предмишница; на 27.07.2022г. за ексцизия на постоперативен цикатрикс; на 12.10.2022г. за екстракция на остеосинтезен материал, атролиза, остеотомия, невролиза и денервация на дясната гривнена става. Поради дългото обездвижване и медикаментите, които приемал, получил болезнена подутина в ануса, което наложило операция по спешност на перинеален абсцес на 19.01.2022г. Непосредствено след инцидента ищецът не могъл да се храни, движи и обслужва самостоятелно. Налагало се да приема множество медикаменти и специална храна. Бил изолиран от досегашната си среда. След инцидента се чувствал тревожен и напрегнат, страдал от нарушения на съня, страхувал се да излиза от дома си. Невъзможността да полага труд довела от безпокойство и неизвестност за бъдещето му. Придобитото професионално образование по специалност “Корабоводене” във ВМУ “Никола Йонков Вапцаров” и последващата специализация се оказали безполезни за бъдеща професионална изява и практически не могат да се упражняват от ищеца. Счита, че не се е възстановил от телесното и психическото си травмиране, а негативни последици с такъв интензитет и продължителност счита за основание за ангажиране отговорността на застрахователя по процесната застраховка в целия поискан размер, който намира за справедлива компенсация, ведно със законната лихва, считано от датата на отправената извънсъдебна застрахователна претенция 02.06.2022г.

Във връзка с травмите ищецът направил разходи за медикаменти, медицински изделия и лечение в общ размер на 17 330. 77 лева. На следващо място мотоциклетът, с който участвал в произшествието бил увреден при условията на тотална щета в резултат на събитието. Поддържа, че разходите за възстановяването му надвишават

неговата действителна стойност от 4000 лева към дата на произшествието. Регистрацията на превозното средство била прекратена. За посочените суми претендира имуществена обезвреда, ведно със законната лихва считано от 02. 06.2022г.

Ответникът оспорва интензитета на телесните увреждания, накръняване на емоционалната сфера на ищеца в резултат от събитието. Оспорва размера на поискания паричен еквивалент на понесените болки и страдания. Оспорва лечението да е осъществено с медикаментите, за които ищецът представя доказателства с исковата молба. Оспорва щетата по мотоциклет "Хонда Хорнет РС", който не е представен за оглед на застрахователя. Оспорва иска за мораторна лихва, поради неоснователност на исковите за обезщетение.

Насрещно ответникът твърди, че обемът на вредите като резултат не се определя само от действията на застрахования водач на МПС. Сочи, че ищецът като участник в ПТП също е нарушил правила за движението, като е управлявал превозно средство с несъобразена с пътните условия скорост, навлязъл е на кръстовището при червен сигнал на светофарната уредба, вследствие на което се е ударил челно в автомобила, управляван от застрахования водач. Управлявал е автомобила под въздействието на наркотични вещества- морфин или негови производни кодеин или хероин, както и без защитна каска или защитно облекло. Управлявал е моторно превозно средство без придобита за целта правоспособност.

Фактите по съпричиняването са оспорени от представителя на ищеца. Възражава, че морфинът е приложен на пострадалия след произшествието при оказването на спешна помощ. Сочи, че е управлявал мотоциклета със съобразена скорост, поставена каска и защитно облекло. Обосновава индексирание на определеното за справедливо обезщетение за неимуществени вреди с инфлацията за периода след инцидента до предявяване на иска.

В съдебно заседание страните, чрез процесуалните си представители, поддържат становищата си по спора.

Ищецът, чрез адв. С., акцентира в пледоарията си на моралните разочарование на пострадалия от невъзможността да се реализира в професия, за която се е обучавал повече от пет години. Сочи, че независимо от скоростта на движение на мотоциклетиста, негативният резултат не би могъл да се избегне.

В представените писмени бележки ответникът, чрез адв. В., акцентира, че ако пострадалият мотоциклетист се бе движил с допустимата скорост от 50 км, лекият автомобил би могъл да завърши безопасно маневрата и да избегне удара.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно, и по вътрешно убеждение, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Няма спор между страните относно наличие на валидно застрахователно правоотношение, признато въз основа на полица, сключена за покритие на гражданска отговорност, валидна до към 12.09.2020г. на автомобилист за управление на МПС л.а. "БМВ" модел "525 Д" с регистрационен № *****.

Няма спор и по пораждането на отговорността на застрахования водач, като механизмът на възникване на ПТП и причинната връзка на настъпилите телесни повреди с противоправното поведение на водача Гергана А.ова Т.а са установени безспорно по влязло в сила споразумение, одобрено от съда по НОХД № 130/2023г. по описа на РС-гр. Несебър, с което е признато, че на път I-9, в зоната на 202-ри километър, на кръстовище за с. Тънково и к.к. Слънчев бряг, регулирано със

светофарна уредба, при управляване на моторно превозно средство - "БМВ" модел "525 Д" с регистрационен № ***** застрахованият водач е нарушила правилата за движение, изискващи съобразяване със сигналите на длъжностните лица, упълномощени да регулират или да контролират движението по пътищата, както и със светлинните сигнали, с пътните знаци и с пътната маркировка, като навлязла в кръстовище на при червен сигнал на светофарната уредба (чл. 6 от ЗДвП вр. с чл. 31, ал.7, т.1 от ПП на ЗДвП), при което извършвайки маневра „завой наляво“ с посока на движение от гр. Несебър към с. Тънково причинила пътнотранспортно произшествие сдвиженият се в посока от гр. Варна към гр. Бургас мотоциклет марка "Хонда" модел "Хорнет ПЦ36" с регистрационен № ***** и по непредпазливост причинила на Т. К. Т. тежка телесна повреда –политравма, изразяваща се в ретроперитонеален хематом с руптура на тънки черва, довел до извършване на оперативна интервенция по витални показатели, като увреждането се квалифицира като постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота.

Влязлото в сила споразумение, одобрено от наказателен съд, с което деецът е признат за виновен за инкриминираното деяние, има значение на присъда съгл. чл. 383, ал. 3 от НПК, която е задължителна за граждански съд, разглеждащ последици от конкретното престъпно деяние (чл. 300 ГПК). За това и в настоящото производство е изключена преценката на съда относно осъществяване на деянието, неговата противоправност, както и относно вината на дееца. Естеството и видът на понесените от ищеца телесни увреждания представляват част от състава на инкриминираното деяние, за която е ангажирана наказателната отговорност на водача, поради което съдът намира, че на осн. чл. 300 ГПК се явява обвързан от решението на наказателния съд и касателно факта и вида на настъпилите увреждания. Допустимо е обаче доказване на други вреди, извън установените в наказателното производство.

За установяване вида на настъпилите увреждания и техния интензитет по делото е назначена съдебно медицинска експертиза, заключението по която се кредитира от съда като обективно и компетентно дадено. Според експерта, включително обясненията на вещото лице, дадени в съдебно заседание, в резултат на произшествието Т. Т. е получил ретроперитонеален хематом с руптура на тънките черва, довели до временно застрашаване на живота на пострадалия, тъй като в резултат на разкъсването чревното съдържимо е започнало да изтича в коремната кухина. Установени са още частична лезия на перитонеум, хематом на панкреаса, инфаркт на слезката. След операцията на тънките черва Т. е следвало да спазва хранителен режим за сравнително дълъг период. Допълнително, като неустановени са акт на наказателен съд, но произтичащи от процесното ПТП се установяват счупване на дясна раменна кост, счупване на костите на двете предмишници/ лакътна и лъчева кости/, както и лезия на десен карпо-радиален рефлексор, множество повърхностни наранявания. Възстановителният период за уврежданията по горните крайници не е приключил, като и понастоящем са налице ограничения в движенията на горните крайници и пациентът изпитва силни болки. От представените медицински документи и заключението на експертизата става ясно, че ищецът е претърпял няколко операции в областта на двете предмишници. При проведеното освидетелстване от вещото лице се констатира ограничена екстензия на горните крайници- ограничено и болезнено сгъване на дясната киткова става, намален захват на дясната длан, невъзможност за пълно сгъване на долните междуфалангеални стави на четвърти и пети пръсти на дясната ръка. Освен това увредата в областта на горните крайници и множеството оперативни интервенции са обусловили поява на белег с видима асиметрия, създаващ

загрозяване и на други части от тялото.

Вещото лице Т. А., изготвило допуснатата съдебно-психиатрична експертиза заключава, че психичното състояние на Т. след инцидента се определя от тежките травми и последствията от тях. Първоначално е настъпил психоорганичен синдром вследствие на тежко увреденото общо състояние и последвалите оперативни интервенции. След първоначалния шок се установили симптоми на тревожност, усещане за гняв, понижено настроение, натрапчиво припомняне на събитието, безсъние. По време на конкретното изследване експертът констатира остатъчни психични симптоми на ситуативна тревожност, страхове за бъдещето. Невъзможността да реализира професионално полученото морско образование продължава да е доминантен провокиращ фактор за депресивни изживявания. Налице са клинични данни за смесено тревожно- депресивно разстройство с умерена тежест, което подлежи на медикаментозно и психотерапевтично лечение. Вещото лице прогнозира, че емоционалната травма ще въздейства и занапред, поради физическата ограниченост на пострадалия и нарушената му работоспособност.

От показанията на свидетеля А.Г. А., които съдът кредитира при условията на чл. 172 от ГПК, тъй като свидетелят живее на съпругески начала с пострадалото лице, но същевременно отчита показанията като източник на непосредствени впечатления се установява, че състоянието на Т. непосредствено след произшествието било много тежко. Лекарите, лекуващи пострадалия в спешното отделение, посочили налични травми несъвместими с живота. Свидетелката обрисова тежки първи дни в болницата, характеризиращи се с много силни болки, дори при минимално движение, безсъние, паник атаки, прием на много и силни медикаменти, които довели до проявление на странични реакции. Т. не могъл да извършва никакви действия с ръцете си и всички обичайни ежедневни дейности осъществявал с помощта на свидетелката- хранене, обличане, посещение на тоалетната. Това състояние продължило около 5-6 месеца. Допълнително след изписването му от болницата се наложило извършване на физиотерапия, която продължавала и понастоящем, тъй като операциите не били приключили. На следващо място сочи, че ищецът завършил Морско училище и трябвало да започне да работи като вахтен помощник на кораб. Произшествието направило невъзможно осъществяване на тези планове, тъй като работата на кораб предполагала добро физическо здраве. Т. преживял тежко факта, че няма да може да работи в сферата на корабоплаването, тъй като бил вложил в тази перспектива много усилия, желание, вкл. финансови средства. Имал големи планове за живота си, които пропаднали. Трудно приел, че няма да може да спортува.

Свидетелят Р. И. Н.а, майка на ищеца, чиито показания съдът отново кредитира съгл. чл. 172 от ГПК, също споделя за много тежкото състояние на Т. след произшествието и съществувалата възможност за летален изход. Т. престоял в лечебно заведение около месец, а за него в болница и след изписването му се грижела приятелката му А.. След като се прибрал у дома, се налагало лекар да идва за да му поставя инжекции. Ищецът не могъл да става от леглото самостоятелно и се нуждаел от чужда помощ. Хранел се основно с пасирани храни и при многобройни хранителни ограничения, тъй като тънкото черво било слепено на две места. Провеждал рехабилитация. След първата рехабилитация в гр. Павел Баня почувствал значително подобрение, но след това във възстановителния процес не се забелязвал напредък. До преди последната операция не могъл да свива дясната ръка в китката.

Годините преди инцидента Т. прекарал в учене, а непосредствено преди събитието предстояло да започне работа. Тежко преживял факта, че няма да може да

работи по специалността си.

По делото са представени доказателства за завършено висше образование във ВМУ “Никола Йонков Вапцаров” и придобита специалност “Корабоводене”, както и за положени допълнителни практически курсове.

Така събраните доказателства са основа за определяне на справедливия размер на обезщетяване на неимуществените вреди. Справедливата репарация на вредите съгласно чл. 52 от ЗЗД предполага цялостна преценка на конкретните обективни обстоятелства – вида и характера на телесните увреждания, и последиците от тях за пострадалото лице, проявяващи се като физически, психически, и емоционални сътресения и неудобства за увреденото лице. Наред с това съдът счита, че като ориентир за размерите на обезщетенията би следвало да се вземат предвид и икономическата конюнктура, а и съответните нива на застрахователно покритие към относимия за определяне на обезщетенията, момент. Възраженията на ответника по размер на обезщетението могат да се обобщят като общо оспорване на тежестта на уврежданията.

Без съмнение всички събрани по делото доказателства сочат, че следствие на ПТП ищецът е претърпял множество сериозни травматични увреждания, като травмите в коремната област са обусловили и временна опасност за живота му. Уврежданията са наложили животоспасяваща операция, последвана от дълъг болничен престой и още по-дълъг процес на възстановяване, който и понастоящем не е приключил. През цялото време животът на пострадалия на практика е съпътстван с непрестанни болки. Повече от две години след инцидента състоянието на ищеца се характеризира с невъзможност за пълноценно и свободно използване на горните крайници, като прогнозата за пълно възстановяване остава несигурна. Към това следва да се прибави силното ограничение в хранителния режим. Макар вещото лице да дава заключение, че понастоящем коремната травма е напълно преодоляна, предвид тежестта на уврежданията, съдът кредитира показанията на свидетелите, сочещи ограничителен хранителен режим. Допълнително съдът съобразява и изключително завишения прием на медикаменти, предизвикали странични реакции.

Безспорно тежките увреждания са се отразили по необратим характер на цялостната житейски и емоционална сфера на пострадалия. Т. Т. е млад човек, завършил малко преди инцидента висшето си образование, положил практика и с намерение преди произшествието да развива кариера в областта на Корабоводенето. Произшествието е осуетило не само професионалната реализация, но и е практически е обезмислило положените усилия дотогава по придобиване на нелека специалност. Съдът, макар да отчита, че пропуснатите професионални възможности имат паричен еквивалент, който не се претендира по делото, не може да не съобрази, че неслучилата се професионална реализация е провокиращ фактор за депресивните изживявания на пострадалия. Разбираемо, професионалният път в представата на човека се свързва с възможностите за социално утвърждаване, а когато този път е отнет преди да е започнал, надеждата за подобно поставяне е осуетена.

Като се има предвид тежестта на уврежданията, продължителния период на общо възстановяване, невъзможността за пълно възстановяване, предстоящите нови интервенции, и от друга страна лимитите на застрахователните обезщетения съдът счита, че справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди възлиза на 200 000 лева.

Имуществените вреди се съизмерват с претърпени загуби и пропуснати ползи.

По делото са представени фактура № 345/01.06.2022 г. за извършена ударно- вълнова терапия в МЦ „Плазмамед клиник" ЕООД на стойност 240,00 лева(л. 35), касов бон за сумата от 2,90 лева за извършен първичен преглед при невролог д-р Петкова на 23.02.2021г. (л. 37); касов бон за сумата от 2,90 лева за извършен първичен преглед при невролог д-р Ч. на 24.11.2021г. (л. 47) и за извършена електромиография от същата дата на стойност 50 лева; касов бон за сумата от 60,00 лева за локално обезболяване и превръзка при ортопед д-р И., заплатени на 15.10.2020г.(л. 58); касов бон за сумата от 70,00 лева за превръзка септична голяма при ортопед д-р И., заплатени на 22.10.2020г. (л.59); касов бон за сумата от 50,00 лева за превръзка септична голяма при ортопед д-р И., заплатени на 26.10.2020г.(л. 60); касов бон за сумата от 45,00 лева за отстраняване на шини и гипсови имобилизации, сваляне на конци от оперативна рана и превръзка на рана от ортопед д-р И., заплатени на 03.11.2020г.(л. 61); 10,00 лева за сваляне на конци от оперативна рана от ортопед д-р И., заплатени на 30.03.2021г. (л.65); 55,00 лева за първичен преглед при ортопед д-р И., заплатени на 22.06.2021г. (л.66); 15,00 лева за превръзка на рана от ортопед д-р И., заплатени на 06.07.2021г. (л.67); 25,00 лева за сваляне на конци от оперативна рана и превръзка на рана от ортопед д-р И., заплатени на 13.07.2021г.(л.68); 2,90 лева за първичен преглед при ортопед д-р И., заплатени на 09.09.2021 г.(л.69); 15,00 лева за превръзка на рана при ортопед д-р И., заплатени на 19.10.2021 г.(л.72); 10,00 лева за сваляне на конци от оперативна рана от ортопед д-р И., заплатени на 26.10.2021г.(л.73); 15,00 лева за превръзка на рана от ортопед д-р И., заплатени на 16.11.2021 г.(л.74); 40,00 лева за първичен преглед при хирург д-р Л., заплатени на 03.12.2020г.(л.76); 2,90 лева за първичен преглед при физиотерапевт д-р Велева, заплатени на 04.02.2021г.(л.83); 70,81 лева за лекарства по издадена рецепта от МЦ „Надежда", заплатени на 07.01.2022г.(л.86); 100,00 лева за преглед и УЗД (гастроенерология), за което е издадена фактура № 20000000143/07.01.2022 г. и заплатени на 07.01.2022 г.(л.87); 1260,00 лева по ф-ра № 0010003081/22.04.2022г. за нощувки в рехабилитационен и балнео център в гр. Павел баня(л.91); 110,00 лева за първичен преглед при проф. Маргарита Кътева, заплатени на 20.04.2022г.(л.98); 1690,00 лева по фактура № 119105/06.10.2020 г. за проксална заключваща плака за хумерус, заплатени на 06.10.2020г.(л.99); 4440,00 лева по фактура № 119104/06.10.2020 г. за 3 броя динамична компресивна заключваща плака, заплатени на 06.10.2020г.(л.101); 3570,00 лева по фактура № 119103/06.10.2020 г. за 2 броя воларна заключваща плака(л.103); 210,00 лева по фактура № 119016/05.10.2020 г. за вип стая с придружител и ползване на болнично легло, заплатени на 05.10.2020г.(л.105); 840,00 лева по фактура № 119013/05.10.2020 г. за 12 дни вип стая с придружител и ползване на болнично легло, заплатени на 05.10.2020г.(л.108); 150,00 лева по фактура № 119151/13.10.2020 г. за 3 дни ползване на вип стая, заплатени на 13.10.2020г.(л.109); 90,00 лева по ПКО № 2000015373/30.10.2020 г. за рентгенография на крайници и стави, заплатени на 30.10.2020г.(л.111); 1100,00 лева по фактура № 0010001845/19.01.2021 г. за лечебен пакет в рехабилитационен и балнео център в гр. Павел баня за периода от 15.01.2021 г. до 25.01.2021 г., заплатени на 19.01.2021г.(л.112); 58,00 лева за потребителска такса в УМБАЛ Бургас, заплатени на 05.10.2020 г.(л.113); 23,20 лева за потребителска такса в „Еврохоспитал" ООД - Варна, заплатени на 05.07.2021г.(л.114); 100,00 лева за медицински услуги и потребителска такса в „Еврохоспитал" ООД, заплатени на 01.07.2021г.(л.115) 110,00 лева по фактура № 2000374291/20.07.2022г. за първичен преглед, заплатени на 20.07.2022г.(л.117); 900,00 лева по фактура № 2000279104/29.07.2022г. за избор на екип при оперативни процедури в УМБАЛ Софиямед, заплатени на 29.07.2022г.(л.119); 17,40 лева по фактура №

2000278854/27.07.2022г. за потребителска такса(л.120); 50,00 лева по фактура № 0200001009/01.08.2022г. за вторичен преглед и манипулация, заплатени на 01.08.2022 г.(л.124); 25,00 лева по фактура № 02000001041/05.08.2022г. за преглед в АМЦСМП „Майчин дом“ ЕООД, заплатени на 05.08.2022 г.(л.126); 26,69 лева за лекарства по издадена рецепта от УМБАЛ Софиямед, заплатени на 24.08.2022г.(л.129); 1384,84 лева по фактура № 2000284895/14.10.2022г. за консумативи и избор на екип, заплатени на 14.10.2022г.(л.156); 25,00 лева по Фактура № *****/21.10.2022г. за преглед и фискален бон, заплатени на 21.10.2022г.(л.160); 25,00 лева по фактура № *****/26.10.2022г. за превръзка и фискален бон, заплатени на 26.10.2022г. 17,40 лева по фактура № 2000284607/12.10.2022г. за потребителска такса и фискален бон, заплатени на 12.10.2022г.(л.164); 140,00 лева по фактура № 2000397696/12.10.2022 г. за първичен преглед, ЕКГ и преглед от началник на отделение, както и фискален бон, заплатени на 12.10.2022г.(л.165) 85,83 лева за лекарство по изписана рецепта от д-р Шарков, заплатени на 17.10.2022г. и 29.10.2022г."(л.165 г и 166). Общата стойност на горепосочените разноски възлиза на 17330,27 лева. От заключението на СМЕ, което не е оспорено от ответника, обективизираните във фактурите разходи са относими към лечението на настъпилите увреждания. Проведеното лечение отговаря на правилата за добра медицинска практика и стандарт, вкл. е своевременно извършено. Поради изложеното възражението на ответника за това, че лечението не е проведено с медикаментите, на които се позовава ищеца се опровергава от заключението на експертизата. Доколкото ответникът не е релевирали други конкретни възражения по отношение основанията и размера на вредите, съдът намира, че ищецът е доказал понесени имуществени вреди под формата на разходи за лечение в размер на сумата 17330, 27 лева.

Относно стойността на разходите за възстановяване на увреденото имущество мотоциклет марка “Хонда”, модел “Хорнет ПЦ36” с регистрационен №*****:

От заключението на първоначалната автотехническа експертиза, изготвена от вещото лице Г. Д. и неоспорена от страните в тази ѝ част, се установява, че в резултат на разглежданото застрахователно събитие управляваният от ищеца мотоциклет е деформиран до степен, при която не би могъл да се използва по предназначение. Според заключението разходите за възстановяване на автомобила към датата на увредата-12.09.2020г. възлизат на 3598,14 лева, а средната му пазарна стойност към същата дата е 4900 лева.

При тези данни, и доколкото възстановителната стойност надвишава 70 на сто от пазарната стойност на автомобила, се налага извод за доказана тотална щета по смисъла на чл. 390, ал. 1 от КЗ. Ето защо дължимото на ищеца обезщетение следва да се определи като възлизащо на действителната стойност към датата на събитието, или сумата от 4900 лева.

Ответникът обосновава отказа си да заплати обезщетение за имуществени вреди за покриване загубата на автомобила с непредставяне на МПС за оглед.

В действителност на осн. чл. 395, ал.7 от КЗ след настъпване на застрахователното събитие застрахованият е длъжен да допусне извършването на оглед на увреденото имущество и да представи поисканите от него документи, пряко свързани с установяването на събитието и размера на вредите. Ограничението по чл. 432, ал. 2 от КЗ вр. чл. 395, ал. 7 от КЗ е само във връзка задълженията на страната по застрахователния договор, срещу което неизпълнение застрахователят не може да черпи възражения срещу пострадалия. Изискването за представяне на увреденото имущество за оглед, обаче е приложимо по отношение на ползващото се от

застраховката лице, което претендира репарация.

В случая, обаче съдът констатира невиновна невъзможност за изпълнение на задължението за представяне на автомобила за оглед. Видно от протокол за оглед на местопроизшествието от 12.09.2020г.(л. 12, том I от ДП) мотоциклет марка "Хонда", модел "Хорнет ПЦ36" с регистрационен № ***** е иззет като веществено доказателство. Към дата на изготвяне на тройната САТЕ по това производство 17.10.2022г.(л.41 и следващите от том IV ДП) мотоциклетът не е върнат като веществено доказателство. В случая огледът на автомобила за целите на преценка за уврежданията по него следва да се счита заместен от изготвената и неоспорена по делото първоначална САТЕ.

След преценка за паричния еквивалент на понесените неимуществени вреди, респективно за претърпяната имуществена загуба, съдът следва да се произнесе по въведеното своевременно от ответника правопогасяващо възражение за съпричиняване. Доводът за съпричиняване е основан на твърденията за движение с несъобразена с пътните условия скорост, пресичане на кръстовище при червен сигнал на светофарната уредба, употреба на автомобил под въздействие на наркотично вещество - морфин и без защитно облекло, защитна каска, като и без придобита правоспособност.

Съобразно чл.51, ал.2 ЗЗД, ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. За основателност на възражението за съпричиняване е необходимо да се установи както противоправно поведение на пострадалия, така и че със същото, съобразно конкретните обстоятелства, пострадалото лице е допринесло за настъпване на вредите, т.е. поведението му да е в пряка причинна връзка с вредоносния резултат. Според съдебна трайната практика релевантен за съпричиняване на вредата от страна на увредения е само онзи конкретно установен принос на последния, без който не би се стигнало, наред с проявеното от виновния за непозволеното увреждане, неправомерно поведение вредоносен резултат. Тоест не всяко поведение на пострадалия, действие или бездействие, дори и когато не съответства на предписаното от закона, може да бъде определено като съпричиняващо вредата по см. на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, а само това, чието конкретно проявление се явява пряка и непосредствена причина за произлезлите вреди.

От заключението на двете технически експертизи, изслушани по делото и обясненията на вещите лица в съдебно заседание се установява, че мотоциклетистът е навлязъл на кръстовището в посока на пътя от гр. Варна към гр. Бургас със скорост на движение 68 км/ч, при допустима скорост от 50 км/ч, преди поставена табела за начало на населено място пред комплекса "Св.Влас- Слънчев бряг". Според вещите лица, дори да се е движил с допустимата скорост, мотоциклетистът не е могъл да предотврати удара, като съобрази минаващия на червен светофар лек автомобил.(т. 2 от заключението по повторната САТЕ). Мотоциклетистът не е могъл да възприеме преминаващия кръстовището автомобил като опасност, а съвсем обосновано е могъл да приеме този автомобил като изтеглящ се и изчакващ в кръстовището. Дори при движение със съобразена скорост, извършването на аварийно спиране с мотоциклет, поначало е рисковано (така обясненията на вещото лице А. Я. в съдебно заседание).

По делото са изслушани показанията на свидетеля И. И., които съдът кредитира като преки и непосредствени, доколкото свидетелят е участвал в движението, при което е реализирано произшествието, а от друга страна като достоверни и убедителни, тъй като кореспондират на заключението на САТЕ. От изнесеното от този свидетел се установява, че скоростта на мотористите, сред които и пострадалия е била около 65-70

км/час. При преминаване през кръстовището свидетелят, като първи моторист от колоната, преминал на зелен светофар, при което видял, че остават още 5 минути за преминаване на разрешена сигнализация. Т. се движел на 20 метра след свидетеля и бил със защитно облекло и каска. При преминаването през кръстовището свидетелят е възприел лекия автомобил като спрял на кръстовището.

Според заключението на допуснатата комплексна съдебномедицинска и техническа експертиза се установява, че описаните травматични увреждания в областта на тялото и горните крайници на пострадалия биха могли да се получат със и без защитно облекло. Липсата на увреждания по главата сочи, че пострадалият е имал поставена каска при произшествието.

Така събраните по делото доказателства- експертизи и гласни доказателства, безспорно сочат, че ищецът като водач на мотоциклет се е движел с над разрешената от закона за населени места скорост от 50 км/ч (21 от ЗДВ). Доводите на ищеца за ограничение на скоростта до 80 км./ час се опровергават от заключението на повторната експертиза, според която поставените знаци Б26 и А28 са с ограничено действие, което не достига до кръстовището на ПТП-то(т. 2 от тройната САТЕ). От представената справка за обозначителни знаци в района на произшествието(л. 325) пък е видно, че пътният знак В26 е поставен в посока обратна на движението на пострадалия, а не по неговата посока за движение.

Не са налице данни, които да опровергават заключението на вещите лица за това, че дори и при движение със скорост от 50 кв./ час мотористът не би могъл да избегне съприкосновение с преминаващия на забранен сигнал лек автомобил. Обясненията на вещото лице К. в о.с.з. на 08.11.2023г., че ако мотоциклетистът се е движил със скорост от 50 км/ч, автомобилът би завършил левия завой изобщо не се покриват с останалите обяснения на вещите лица, дадени в съдебно заседание, както и с последващото обяснение на вещото лице К., че мотоциклетистът не би се спасил и при движение с допустимата скорост.

При тези данни съдът достига до извод, че и при допустима скорост, ищецът не би избегнал удара, особено предвид принципно рисковото спиране на този вид превозно средство.

От друга страна съдът намира, че макар скоростта на движение на автомобилиста да е без значение за настъпване на събитието, това обстоятелство не може да се игнорира изцяло при преценка за уврежданията, понесени от самия пострадали. Съгласно т.7 от Тълкувателно решение №1/2014г. по тълкувателно дело №1/2014г. ОСТК на ВКС съпричиняването може да с изразява, освен в принос за настъпване на ПТП, но така също и в принос вредата като собственото увреждане, респективно в увеличаване на нейния размер. Съдът намира, че по-ниската скорост при всички случаи би означава по-малък интензитет на удара, а оттам и на настъпилите увреждания.

С оглед на изложеното и предвид данните за превишение, съдът достига извод за съпричиняващо уврежданията поведение на пострадалия, което определя на 10%.

Възраженията за непоставени каска и защитно облекло останаха недоказания по делото. Напротив, от заключението на комплексната експертиза и кореспондиращите й показания на свидетеля И. се установява, че пострадалият е изпълнил задълженията си по чл. 137е ЗДВП за носене на предпазно облекло и каска.

Като недоказано се преценява възражението за употреба от страна на ищеца на наркотично вещество -морфин .От фиш за спешна медицинска помощ на УСМП гр.

Бургас от 12.09.2020г.(л. 5 , том II от ДП) е видно, че непосредствено след инцидента, по време на оказване на неотложната помощ на пострадалия е приложена една ампула морфин. По делото няма никакви доказателства, че пострадалият е употребил друго рисково или психотропно вещество преди инцидента. При тези данни, съдът приема и това възражение за недоказано.

С оглед на изложеното за приноса на пострадалия за увредата, приетите по-горе за обосновани размери на обезщетения следва да се редуцират с процента на съпричиняване. Така обезщетението за неимуществени вреди, което съдът е определил на 200 000 лева, след редукцията възлиза на 180 000 лева, от които присъжда предявената част от 160 000 лева, предвид диспозитивното начало в гражданския процес. Обезщетението за имуществени вреди под формата на разходи за медикаменти и лечение -17330,27 лева след редукцията с процента на съпричиняване следва да се определи на 15597,27 лева. Обезщетението в размер на пазарната стойност на увредения мотоциклет от 4900 лева, след редукцията с 10 % възлиза на 4410 лева, но с оглед диспозитивното начало в процеса, на ищеца следва да се присъди претендиранта сумата от 4000 лева.

По отношение на лихвата забава:

Отговорността на застрахователя по застраховката „Гражданска отговорност“ е функционално обусловена от тази на застрахования водач. Тъй като делинквентът носи отговорност за последиците от забавата за изплащане на обезщетение за вредите, застрахователят също отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице (чл. 429, ал.2, т. 2 от КЗ). Макар и обусловена от отговорността на делинквента, отговорността на застрахователя за изтеклите мораторни лихви с оглед разпоредбата на чл. 429, ал.3 от КЗ обхваща само периода от уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. След уведомяване до изтичане на 15 работни дни по чл. 497, ал. 1 от КЗ от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 КЗ, макар застрахователят да не е изпаднал в забава (защото срокът за произнасяне по рекламацията не е изтекъл), за този период той дължи законна лихва за забава върху присъденото обезщетение за вреди, но на основание чл. 429, ал. 3 КЗ вр. чл. 493, ал. 1, т. 5 и чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, доколкото лихвите, прибавени към обезщетението, не надхвърлят застрахователната сума. Следователно лихвата следва да се присъди от уведомяването на застрахователя.

Видно от застрахователна претенция вх.№ 5601/02.06.2022г.(л. 130) застрахователят е уведомен от увреденото лице на 02.06.2022г. и допълнително на 21.12.2022г. за вреди под формата на последващи медицински разноси (л.190).

Ответният застраховател се е позовал на обстоятелства, изключващи забавата му само досежно обезщетението за имуществени вреди, измерими с възстановителната, респективно пазарната стойност на мотоциклета.

Както се посочи по-горе увреденото имущество непосредствено след инцидента се е намирало в държане на органите на досъдебното производство като веществено доказателство. След предявяване на първата претенция от 02.06.2022г., ответникът по реда на чл. 106, ал. 3 от КЗ е пропуснал да изиска съдействие за оглед на превозното средство или други данни, които да му послужат за оценка. Видно от отговор на ответника по щета № 0000-1000-03-22-7355/02.06.2022г. (л. 134) застрахователят е изискал други документи, но не и съдействие за оглед на моторното средство. На осн.

чл. 106, ал. 3 от КЗ когато ползвателят на застрахователната услуга е увредено лице по застраховки "Гражданска отговорност", застрахователят го уведомява за доказателствата, които той трябва да представи за установяване на основанието и размера на претенцията му. Целта на разпоредбата е да постави кредитора в забава, като освободи застрахователя от собствената му забава, ако ползвателят на застрахователната услугата неоснователно не представя нарочно изискани доказателства. При тези данни съдът намира, че не може да се обоснове забава на увредения кредитор, която да изключи забавата на застрахователя. Съобразно изложените по-горе съображения обезщетение за забава за неимуществените вреди се дължи от датата на предявяване на извънсъдебната претенция- 02.06.2022. По отношение на мораторно обезщетение за имуществени вреди до формата на претърпяна загуба за направени разходи за лекарства и медикаменти върху предявеното вземане от 14603,61 лева, а след редуцията по съпричиняване -13143, 25 лева мораторна лихва следва да се начисли от 02.06.2022г., а върху 2807,16 лева, а след редуцията -2526,46 лева- от датата -21.12.22г.

По разноските:

На основание чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати държавна такса в размер на 7183,89 лева и разноски за вещи лица в размер на 693 лева съобразно уважената част от исковете.

На осн. чл. 38 от ЗА вр.чл. 78, ал. 1 от ГПК на процесуалния представител на ищеца следва да се определят разноски за процесуално представителство съобразно минималните размери на адвокатски възнаграждения по Наредбата за адв. възнаграждения в размер на 15 856. 50 лева с ДДС.

На основание чл.78, ал.3 от ГПК ищецът носи отговорност за сторените от ответника разноски съразмерно на отхвърлената част от иска в размер на 33,45 лв.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.'Симеоновско шосе" 67А **ДА ЗАПЛАТИ** на Т. К. Т., ЕГН ***** от гр.***** обезщетения по застраховка „гражданска отговорност“ за претърпени вреди от ПТП, причинено на 12.09.2020г. на кръстовище за с. Тънково и к.к. Слънчев бряг от водач – застрахован за управление на лек автомобил марка "БМВ" модел "525 Д" с регистрационен № *****, както следва: както следва:

- Сумата от **160 000 лв.(сто и шестдесет хиляди лева)** по частичен иск от целия в размер на 350 000 лева като справедлива компенсация за претърпени неимуществени изразяващи се в болки и страдания поради комбинирано телесно увреждане-политравма, изразяващо се в ретроперитонеален хематом с руптура на тънките черва, частична лезия на перитонеум, масивен хематом на корена на тънкото черво и панкреаса, инфаркт на слезката, разкъсване на мезентериум, фрактура на дясна раменна кост, фрактура на двете предлакътници и лезия на десен карпо-радиален флексор, емоционален стрес, и психически дискомфорт поради непълноценен начин на живот, ведно със законната лихва върху главницата от 120 000 лева считано от 2.06.2022г., а за увеличения размер 40 000

лева от датата на съдебно заседание -08.11.2023г. до окончателното изплащане на задължението;

- Сумата от **15597,27 лв. (петнадесет хиляди петстотин деветдесет и седем лева и 27 стотинки)**, представляваща обезщетение за имуществени вреди под формата на платени разходи за медицински услуги, медикаменти и медицински стоки по проведено лечение- ведно със законната лихва върху сумата от 13143, 25 лева от 02.06. 2022г., а върху сумата от 2526,46 лева- от датата -21.12.22г. до окончателното изплащане на обезщетението, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата до претендираните 17330,77 лева.
- Сумата от **4000 (четири хиляди лева)** за понесени имуществени вреди под формата на претърпяна загуба от стойност на тотално увредено МПС мотоциклет марка "Хонда" модел "Хорнет ПЦ36" с регистрационен №*****, както и законната лихва върху тази главница, считано от 02.06.22г. до окончателното изплащане на обезщетението.

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“Симеоновско шосе“ 67А **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - гр. Варна в Централна кооперативна банка /ЦКБ/ клон Варна, BIC CECVBBGSF, IBAN BG25 CECV 9790 31C8 следните суми: **7183,89 лв. (седем хиляди сто осемдесет и три лева и 89 стотинки)**, представляваща дължима по делото държавна такса по основателния размер на иска, на основание чл.78 ал.6 от ГПК и сумата от **693 лв. (шестстотин деветдесет и три лева)**, представляваща авансирани от бюджета разходи за допуснати експертизи по основателна претенция , на осн. чл. 78 ал.6 ГПК.

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“Симеоновско шосе“ 67А **ДА ЗАПЛАТИ** в полза адвокат Д. Светлинов С., **15 856. 50 лв(петнадесет хиляди осемстотин петдесет и шест лева и 50 стотинки)** с ДДС за възнаграждение за процесуално представителство по делото, на осн. чл. 78, ал. 1 вр. чл. 38 от ЗА.

ОСЪЖДА Т. К. Т., ЕГН ***** от гр.***** **ДА ЗАПЛАТИ** на ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.'Симеоновско шосе" 67А сумата от **33. 45 лв(тридесет и три хиляди четиридесет и пет лева)**, представляваща сторените по делото разноси съобразно отхвърлената част от исковете, на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на страните пред Варненския апелативен съд.

Решението да се връчи на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____